
Geestelijk welzijn en geestelijke verzorging op de IC

Suzan Willemse

Suzan Willemse ontvangt maandag 27 juni 2016 de Award voor onderzoek van de VGVZ. Op deze pagina beschrijft zij kort haar onderzoek.

Opname op een IC ervaart menigeen als een existentiële crisis. De beleving van ziek zijn gaat voor IC-patiënten en naasten vaak gepaard met een proces van zingeving. De aanleiding voor het onderzoek is de vraag van één van de intensivisten van VieCuri MC onderzoek te doen naar geestelijke verzorging (GV) op de IC's in Nederland.

Het doel van het onderzoek is het ontwikkelen en het implementeren van effectieve en geïntegreerde GV op de Intensive Care. Dit betreft zowel gestandaardiseerde diagnostiek als therapeutische protocollering voor de op de Intensive Care opgenomen patiënt en zijn/haar naasten.

De centrale vraag is: welke vorm van geïntegreerde GV is effectief en wat zijn de determinanten die deze effectiviteit bepalen voor wat betreft de bijdrage van GV aan kwaliteit van leven en kwaliteit van zorg voor de IC-patiënt en naasten in tijden van crisis bij opname, tijdens het verblijf en zo nodig in de nazorg?

In de eerste fase van het onderzoek is een beschouwend artikel geschreven over de plaatsbepaling van de geestelijk verzorger op de IC (Willemse, et al., 2012), uitmondend in de vraag hoe de geestelijk verzorger in een multidisciplinaire samenwerking op de beste wijze de eigen 'diagnostiek' en interventies kan vormgeven. Dit laatste vraagt om nader onderzoek. Vandaar dat de tweede fase van het onderzoek met behulp van een digitale enquête de huidige situatie van de GV op de IC in Nederland in kaart is gebracht, met aandacht voor de volgende onderwerpen: 1. Support van GV, coping, spirituele behoeften, ethische aspecten in de zorg en behandeling, 2. Competentie en tijdsinvestering, 3. Communicatie en interventie, 4. Waarde van GV, support en implementatie van GV op beleidsmatig niveau. Deze digitale enquête was toegesneden op drie disciplines, te weten intensivisten, IC-verpleegkundigen, en geestelijk verzorgers werkzaam op IC's in Nederland. Van de 92 ziekenhuizen die zijn aangeschreven, hebben 85 ziekenhuizen deelgenomen (92%). Het aantal respondenten bedraagt 487, respectievelijk 99 intensivisten, 289 IC-verpleegkundigen en 98 geestelijk verzorgers. De gegevens zijn geanalyseerd in samenwerking met het instituut IQ Healthcare van het Radboudumc. De resultaten van dit deelonderzoek zullen worden aangeboden aan een *peer reviewed* wetenschappelijk tijdschrift.

In aansluiting op het kwantitatief onderzoek is gestart met de voorbereidingen voor het derde deelonderzoek, te weten een kwalitatief onderzoek waarin met behulp van semigestructureerde interviews de ervaringen van patiënten en naasten met GV op de IC in kaart worden gebracht.

De bevindingen uit het tweede en derde deelonderzoek zullen de basis vormen voor het vierde deelonderzoek dat het ontwerpen van een model voor gestandaardiseerde diagnostiek en therapeutische protocollering van de geestelijke verzorging op de IC beoogt, in het kader van kwaliteit van leven en kwaliteit van zorg.

Het onderzoek wordt begeleid door prof. dr. Evert van Leeuwen en dr. Wim Smeets (Radboudumc) en door dr. Norbert Foudraïne en dr. Loes Janssen (VieCuri Medisch Centrum).

Suzan Willemse is geestelijk verzorger / spiritueel zorgverlener bij VieCuri MC in Venlo.
Meer informatie: swillemse@viecuri.nl

Literatuur

Willemse, S., Foudraïne, N., & Smeets, W. (2012). De geestelijke verzorger op de IC. Een andere blik op intensieve zorg. *Handelingen*, 39(2), 45-55.